

Nemocniční lůžko a jeho úprava

Mgr. Renata Vytejková, Ústav ošetřovatelství 3. LF UK

Nemocniční lůžko

- Patří k základnímu vybavení pokoje
- Místem klidu, odpočinku a pohodlí
- Musí vyhovovat, co největšímu počtu nemocných
- Musí umožnit zdravotnickému personálu co nejlépe a nejekonomičtěji ošetřovat
- Zřetel musí být brán na vysokou kvalitu, spolehlivost a bezpečnost pacienta i personálu
- Standardní rozměry: 2m X 80-90cm X 60cm
- Vhodný přístup za tři stran

Požadavky na konstrukci lůžka

- Pojízdnost
- Centrální podvozek lůžka (kolečka schována..)
- Centrální ovládání koleček
- Pevná, ale polohovatelná ložní plocha ve 3-4 částech
- Stavitelná výška lůžka
- Stavitelná délka lůžka
- Příjemný design

Typy nemocničních lůžek

1)

- a) Standardní nemocniční lůžka
- b) Specializovaná (speciální) nemocniční lůžka

Která lůžka označujeme jako speciální?

2)

- a) standardní nemocniční lůžko
- b) lůžko pro intenzivní péči
- c) pečovatelské lůžko

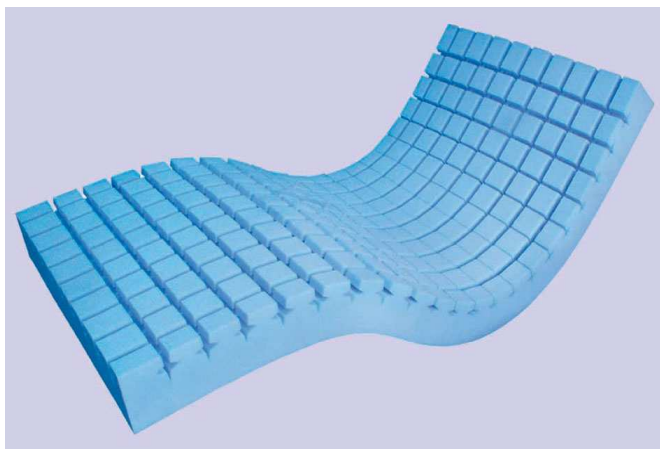

V čem bude specifické lůžko pro intenzivní péči a lůžko pečovatelské?

Základní vybavení lůžka

- **Matrace** – polyuretan – možnost dezinfekce, trend – jednodílná matrace se zářezy z prodyšného omyvatelného materiálu, matrace s antidekubitní úpravou
- **Polštáře** – střední velikost, naplněné peřím nebo syntetickým materiálem
- **Pokrývky** – ze syntetického materiálu nebo vlněné
- **Ložní prádlo** – prostěradlo, plátěné nebo gumové podložky, povlaky na polštáře a přikrývky

Prádlo – standardní rozměry, zpravidla se označuje

Prádlo k jednomu použití(buničitá vata+viskóza)

Pomocná zařízení lůžka

- Při delším pobytu na lůžku
- Udržují nemocného v poloze, kterou si vyžaduje léčení
- Pomáhají při pohybu na lůžku
- Zabezpečují neklidné nemocné
- Předcházejí komplikacím z imobilizace

Pomůcky k usnadnění pohybu nemocného, k udržení polohy

- Hrazda
- Žebříček
- Posuvná deska dolního čela lůžka
- Nastavitelné panely(podhlavní...)

- Molitanové válce

Pomůcky k zajištění bezpečí nemocných v lůžku

- Postranice – zábrany
- Popruhy (kurty)

Úprava lůžka

- Důležitou součástí základní ošetrovatelské péče
- Přispívá ke zvýšení pohodlí nemocného
- Vhodnou úpravou lze předejít některým komplikacím (např. dekubitům)
- Přestýlání zpravidla 2krát denně, dle potřeby
- Značné zatížení sester během úpravy lůžek na oddělení
- Vhodné, aby pracovali dvě sestry současně, každá z jedné strany

Úprava lůžka bez nemocného

- Chodícího nemocného vyzveme, aby před stláním opustil lůžko (popř. posadíme na židli)
- Odstraníme pomocná zařízení
- Před lůžko postavíme židli na kterou odkládáme pokrývku, polštář...
- Vždy rozesteleme až na matrace
- Byl-li nemocný propuštěn necháme matrace větrat
- Upevníme základ, aby prostěradlo i podložka zůstali dlouho napjaté
- Podle potřeby nahradíme znečištěné prádlo čistým
- Upevnění prostěradla – pomocí uzlů, svazováním cípů, svazováním obinadlem či tkanicí
- Pokud máme upravené prostěradlo – položíme dle potřeby gumovou podložku a plátěnou přes a zasuneme pod matrace
- Plátěná podložka musí překrývat gumovou cca o 10cm
- Pokrývku rozložíme tak, aby sahala nemocnému po ramena
- Okraje pokrývky zahrneme tak, aby byly zároveň s matrací
- Podsuneme pod matraci v dolní části lůžka
- Upravíme polštář a vrátíme do lůžka pomocná zařízení

Při úpravě lůžka postupujeme podle přání nemocného (pokud to léčebný režim dovol

Péče o prádlo

- Manipulace se znečištěným prádlem – zdroj nákazy
- Čisté prádlo je na ošetrovací jednotce uloženo v příručním skladu v uzavřených skříních
- Roztříděno dle jednotlivých druhů
- Skříně z prádlem se uklízejí a dezinfikují zpravidla 1krát týdně
- S použitým prádlem se zachází jako s infekčním materiálem
- Po znečištění s ním manipulujeme, co nejméně
- Ukládáme do vaků (pytlů), které se po naplnění uzavřou
- Špinavé prádlo se ukládá v místnosti k tomu určené (např. čistící místnost)
- Se znečištěným prádlem vždy manipulujeme v ochranném oblečení (empírový plášť, ústenka, gumové rukavice...)
- Prádlo neodkládáme na podlahu
- V nemocnicích se o čistotu prádla starají speciální firmy nebo ústavní prádelna

Úprava lůžka s nemocným

- Nemocní s přísným klidovým režimem
- Nemocní imobilní

- Nemocní v bezvědomí
 - Nemocní s UPV
 - Jiné...
-
- Po délce
 - Po šířce

Vždy pracují min. 2 osoby

Úprava lůžka po délce

- U nemocných, které není možno posadit (např. po operacích na páteři, v dutině břišní)
- Předem nutno připravit všechny pomůcky
- Odstraníme polštář a peřiny, uvolníme základ lůžka
- Otáčení nemocného na bok
- Srolujeme prostěradlo + podložku po délce
- Špinavé prádlo stočíme po délce pod pacienta
- Pacienta otočíme na druhý bok
- Odstraníme znečištěné prádlo a vypneme čisté

Úprava lůžka po šířce

- Užíváme u pacientů, které nemůžeme otočit na bok

Pacientů s kterými diagnózami se to může týkat?

- Postupujeme stejně, jako u předešlého případu
- Postupujeme od hlavy k trupu a dolním končetinám
- Nemocný se nejdříve posadí, potom se položí a nadzvedne pánev, nakonec dolní končetiny
- Srolujeme pouze prostěradlo a textilní podložku
- Jednorázovou podložku vsuneme pod pánev
- Nakonec nutno upravit a vypnout

úprava lůžka s nemocným

- Během hygienické péče
- Výměna osobního prádla
- Zajištění bezpečí pacienta
- Prevence pádu – dvě osoby, postranice
- Jedna z podob aktivizace nemocného
- Spolupráce nemocného
- Kontrola stavu nemocného

*Jak si lze představit aktivní antidekubitní matraci a pasivní antidekubitní matraci?
Jak lze vhodnou úpravou lůžka zabránit vzniku proleženin?*